

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ПРЕДМЕТ: ПОЗНАВАЊЕ ПРИРОДЕ

РАЗРЕД: СЕДМИ

СЕДМИЧНИ БРОЈ ЧАСОВА: 3

ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА: 108

ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА:

- стицање основних знања о живом свијету;
- разумијевање међусобних односа у животној средини и основних законитости које владају у природи;
- развијање позитивног става према природи, мјесту и улози човјека у очувању природе;
- упознавање са богатствима Земљине коре и значајем за људе ;
- упознавање са начином гајења и заштите биљака.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

Наставна тема	Оквирни број часова
1. Увод у садржај предмета	6
2. Ћелија	9
3. Биљка – грађа и животни процеси	21
4. Значај биљака за човјека	15
5. Живи свијет живи у заједницама	24
6. Човјек и заштита околине	24
7. Богатство Земљине коре	9

Исходи учења	Садржаји програма /Појмови	Корелација са другим наставним предметима
Тема 1: Увод у садржај предмета (6)		
Ученик треба да: <ul style="list-style-type: none"> • идентификује тематске цјелине из програма познавања природе • понови градиво из претходног разреда	<ul style="list-style-type: none"> • Упознавање са тематским цјелинама • Понављање градива из претходног разреда	
Тема 2: Ћелија (9 часова)		
Ученик треба да: <ul style="list-style-type: none"> • наброји дијелове ћелије • препозна разлику између биљне и животињске	<ul style="list-style-type: none"> • Ћелија је основна јединица грађе и функције живих бића • Сличности и разлике између биљне и	

<p>ћелије и грађу организама.</p>	<p>животњске ћелије</p> <ul style="list-style-type: none"> • Грађа организама 	
<p>Тема 3: Биљка – грађа и животни процеси (21)</p>		
<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • наброји дијелове биљке • препозна грађу цвијета, плод и сјеме • стекне елементарна знања о дисању и фотосинтези • стекне елементарна знања о опрашивању и оплодњи биљака 	<ul style="list-style-type: none"> • Свијет биљака • Коријен • Стабло-дијелови, облици, грађа и значај стабла • Лист- дијелови, грађа и значај • Животни процеси-дисање и фотосинтеза • Цвијет-дијелови и облици • Опрашивање и оплођење • Плод и сјеме • Клијање сјемена • Како биљке расту 	<p>Повезаност са наставним садржајима из ликовне културе(теме: Спонтани ритам бојених мрља, линија, свјетлина и Текстура).</p>
<p>Тема 4: Значај биљака за човјека (15)</p>		
<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • наброји основне врсте житарица и других јестивих биљака • разликује љековите и отровне биљке из најуже околине • разумије значај гајења биљака у кући и околини • објасни значај биљака за човјека 	<ul style="list-style-type: none"> • Пољопривредне биљке • Љековите биљке • Индустијске биљке • Собне и украсне биљке 	
<p>Тема 5: Живи свијет живи у заједницама (24)</p>		
<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • дефинише појам животне заједнице на копну • именује корисне и штетне животиње у повртњаку, на њиви, у воћњаку ; заштита • најчешће болести биљака и заштита 	<p>Животне заједнице на копну</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ливада • Животињски свијет ливаде • Шуме • Животињски свијет шуме • Повртњак и њива • Животиње у повртњаку и њиви • Воћњак и виноград • Животиње у воћњаку и винограду 	<p>Повезаност са наставним садржајима из ликовне културе (тема: Спонтани ритам бојених мрља, линија, свјетлина)</p>

<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • дефинише море и ријеке као животне заједнице • објасни услове за живот у води и око воде 	<p>Воде- животне заједнице</p> <ul style="list-style-type: none"> • Воде • Животиње у води и поред воде • Море - животна заједница 	
<p>Тема 6: Човјек и заштита околине (24)</p>		
<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • стекне елементарне појмове о ријетким и угроженим врстама биљака и животиња • разумије узрочнике загађивања ваздуха, земљишта и воде • објасни употребу филтера за пречишћавање воде и ваздуха • објасни шта је пошумљавање • стекне елементарна знања о одлагању смећа и отпадака • разликује цвијетњаке и паркове • објасни међусобну зависност биљака и животиња • објасни зависност човјека од биљака и животиња 	<ul style="list-style-type: none"> • Ријетке и угрожене врсте биљака и животиња • Како човјек загађује ваздух • Како човјек загађује воду • Како човјек загађује земљиште • Заштита природе од загађивања • Планска сјеча шума • Затворена сметљишта за спаљивање отпадака • Организовано скупљање отпадака и употреба корпи за смеће-контејнера • Украсне биљке у насељима • Међусобна зависност живих организама и човјека • Значајни датуми у обиљежавању заштите човјекове околине (Свјетски дан заштите вода, Дан планете Земље, Свјетски дан заштите животне средине, Свјетски дан чистих планина, Свјетски дан заштите животиња, Дан заштите шума) 	<p>Корелација са темама из ВРОЗ-а.</p>
<p>Тема 7: Богатства земљине коре (9)</p>		
<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • идентификује богатства Земљине коре и схвати њихов значај за људе 	<ul style="list-style-type: none"> • Минерали и руде • Горива-угаљ • Нафта • Природни гас 	

ДИДАКТИЧКО - МЕТОДИЧКА УПУТСТВА И ПРЕПОРУКЕ:

- при обради наставних садржаја не улазити у детаље већ их дати у обиму који ће ученику омогућити да схвати средину у којој живи, да се лакше сналази на радном мјесту и у животу;
- радне навике развијати кроз прикупљање биљака за хербаријум;
- развој биљака посматрати у врту и на њиви;
- усвајати елементарне појмове о екологији са практичном примјеном у свакодневном животу.

ОЦЈЕЊИВАЊЕ

Ученици треба да буду унапријед упознати са техникама и критеријумима оцјењивања. Оцијенити сваку тематску цјелину помоћу једне или више техника.

Технике оцјењивања:

1. **Усмена провјера знања** подразумијева провјеру и праћење знања у свим дијеловима часа. Састоји се од кратких питања наставника и усменог одговора ученика. Усмена оцјена се изводи из опсервације наставника о свакодневном раду, напредовању, мотивацији и активности ученика током наставног процеса.
2. **Писмена провјера знања:**
  - прије писмене провјере знања припремити ученике;
  - писмену провјеру знања вршити након сваке тематске цјелине;
3. **Портфолио** је скуп ученичких радова које ученици могу користити при усменој презентацији.